

Trzcianka, dnia 03 kwietnia 2017

Pan Prezes

Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

Krzysztof Józefowicz

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 marca 2017 OA -072-2/17 uprzejmie informuję, że osobiście koordynuję działania edukacyjne prowadzone przez Sąd Rejonowy w Trzciance w obszarze edukacji prawnej

SSR Maciej Adamczak , m.adamczak@trzcianka.sr.gov.pl, Tel. 608 544 980

W zakresie sprawozdania z dotychczas podjętych działań w obszarze edukacji prawnej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Trzciance informuję, że od dnia 7.12.2016 przystąpiliśmy do realizacji projektu "Edukacja prawna młodzieży –kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego ".

Pierwszym etapem realizacji projektu była konferencja ,która odbyła się w dniu 7.12.2016 w Sali Sesyjnej Starostwa Powiatowego w Czarnkowie .Konferencje zorganizowałem wspólnie z Wielkopolskim Stowarzyszeniem Kuratorów Sądowych ,władzami szczebla powiatowego .Patronatem konferencję objął Prezes Sądu Okręgowego w Poznaniu .

Celem konferencji było zapoznanie z ofertą edukacyjną w zakresie edukacji prawnej przygotowaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości ,Stowarzyszenie Sędziów "Justicia ",Wielkopolską Izbę Radców Prawnych ,Obserwatorium Zagrożeń Dzieci i Młodzieży oraz poznanie dobrych praktyk w zakresie edukacji prawnej opracowanych i realizowanych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim w tym sprawozdanie z dotychczasowych lekcji prawa prowadzonych przez pracowników Sądu Rejonowego w Trzciance .

Dodatkowym celem konferencji było ustalenie potrzeb i oczekiwań środowisk szkolnych w zakresie szeroko rozumianej współpracy ze środowiskiem prawniczym oraz wypracowanie ewentualnego terminarza realizacji projektu w szkołach powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego .

Zaproszenie do udziału w konferencji skierowałem do dyrektorów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego ,inicjatywą zainteresowano Kuratora Oświaty w Poznaniu .Z ramienia Kuratorium Oświaty w Poznaniu przybył Dyrektor Delegatury w Pile Mirosław Dzieniszewski .

W konferencji uczestniczyło wielu szczególnych Gości – samorządowcy ,sędziowie orzekający w sprawach rodzinnych i nieletnich ,cywilnych , asystent sędziego, prokuratorzy ,mecenas, kuratorzy sądowi wykonujących orzeczenia Sądów Rodzinnych w Poznaniu ,Szamotułach, Wągrowcu ,Śremie ,Obornikach ,Trzciance oraz przedstawiciele środowiska mediatorów a także policjanci Komendy Wojewódzkiej w Poznaniu –Naczelnik Wydziału Prewencji oraz Komendant Komendy Powiatowej Policji .

Doktor nauk prawnych Małgorzata Ratajczak –asystent sędziego Sądu Rejonowego w Trzciance ,wykładowca Wyższej Szkoły w Bydgoszczy przedstawiła ocenę wiedzy prawnej studentów ze wskazaniem zasadności edukacji prawnej na wcześniejszych etapach kształcenia .Informowała o swojej metodyce pracy ,swoich spostrzeżeniach po przeprowadzonych lekcjach prawa w siedzibie Sądu Rejonowego w Trzciance oraz przedstawiła propozycje pracy na sali sądowej –symulacyjne procesy jako uczenie poprzez doświadczenie ,emocje .

Mecenas Jolanta Kucharzak –Przewodnicząca Zespołu ds. Edukacji Prawnej Wielopolskiej Izby Radców Prawnych podzieliła się z uczestnikami konferencji swoim doskonałym doświadczeniem w obszarze edukacji prawnej i mediacji rówieśniczej wykazując ,że działania w tych dwóch obszarach są szansą na przyjazną szkołę . Mecenas podkreślała znaczenie omawiania przypadków dla emocjonalnego zaangażowania młodego odbiorcy i pozyskania jego uwagi niezbędnej w procesie uczenia .

Edukację prawną z pozycji sędziego poprzez analizę publikacji opracowanej przez Stowarzyszenie Sędziów "Iusticia" sygnalizował Prezes Wielkopolskiego Stowarzyszenia Kuratorów Sądowych i jednocześnie Z-ca Kuratora Okręgowego Sądu Okręgowego w Poznaniu Wojciech Mroczkowski .Z uwagi na pozyskanie środków finansowych prezentowana publikacja zostanie zakupiona na potrzeby środowiska miasta Czarnków –w ilości 40 podręczników .

Prokurator Mirosław Adamski wskazał rolę prokuratora w procesie edukacji ,podzielił się z uczestnikami swoimi spostrzeżeniami jako opiekun aplikantów prokuratorskich oraz wskazał możliwości korzystania z pomocy prokuratora w procesie edukacji młodzieży .

Mediacje w pigułce-normy ADR przedstawił Mateusz Gierczak od 2013 roku zawodowy mediator i negocjator ,mediator stały na listach Sądu Okręgowego w Poznaniu , Bydgoszczy ,Toruniu i Gdańsku .

Wskazywał na zasadność wykorzystania mediacji w szkole –mediacje rówieśnicze .

Ofertę Ministerstwa Sprawiedliwości w obszarze edukacji prawnej młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej omówiła poprzez prezentację programu i publikacji MS kurator specjalista Izabela Koga .Pani Kurator z uwagi na współpracę z Ministerstwem Sprawiedliwości przyjęła zamówienia non profit na poradniki innowacyjne "Przychodzi uczeń do prawnika ".Otrzymałem z Ministerstwa Sprawiedliwości 400 podręczników –obecnie dzięki zaangażowaniu w projekt kuratorów rodzinnych pracujących w Sądzie Rejonowym w Trzciance podręczniki dotarły do wszystkich dyrektorów szkół

Na terenie Wielkopolski prace w obszarze działań profilaktycznych prowadzi Obserwatorium Zagrożeń Dzieci i Młodzieży .Z działaniami Obserwatorium zapoznali uczestników konferencji kom .Michał Królikowski z Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu oraz Marcin Iwanowski reprezentujący WSKS .Celem szerzenia edukacji prawnej wśród uczniów powiatu czarnkowsko-trzcianieckiego przedstawiono konkretne propozycje do wykorzystania w 2017 roku.

W przewidzianej przerwie kawowej był czas na nawiązanie osobistych kontaktów ,relacji ,czas na wymianę uwag ,sposobów .Czas przerwy był przeznaczony także na uzupełnienie ankiety ewaluacyjnej –niezbędnego narzędzia do opracowania dalszych kroków w realizacji projektu .Opracowaniem ankiety zajął się II ZKSS rodzinnej .Kierownik Zespołu przedstawiła mi analize ankiety z której jednoznacznie wynika zainteresowanie uczestników (dyrektorów szkół powiatu) problematyką edukacji prawnej ,przedstawiono oczekiwania i uwagi w zakresie realizacji projektu.

Dobre praktyki w zakresie edukacji prawnej przedstawiła Monika Piotrowska –vice wójt gminy Czarnków oraz kurator Sądu Rejonowego w Trzciance Agnieszka Klepianowska .Obie prelegentki prezentowały działania systemowe w zakresie podnoszenia kompetencji uczniów ,dorosłych mieszkańców gminy Czarnków w obszarze przeciwdziałania przemocy .Prowadzone działania są imponujące i wskazują na wysokie zaangażowanie przedstawicieli wszystkich służb w rozwiązanie problemu oraz wpisują się w podnoszenie wiedzy prawnej .

Kolejna prezentacja dobrych praktyk to działania społeczności szkolnej Zespołu Szkół w Lubaszu Dyrektor Renata Małecka prezentowała programy edukacyjne opracowane i realizowane w klasach mundurowych .Zapoznała także z ideą ponadstandardowych i wykraczających poza społeczność szkolną działań –Pat w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim ,

Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie prowadzi szereg działań w obszarze edukacji –jeden projekt z uwagi na ograniczony czas prezentacji przedstawiła profilaktyk KPP Justyna Przybył Zaprezentowany projekt “Wybieram mądrze ”realizowany w bieżącym roku dotarł do 240 młodych odbiorców podczas spotkania majowego w Kinie “Światowid” Czarnków oraz do 600 odbiorców podczas październikowego spotkania w Hali Widowiskowo –Sportowej w Trzciance .Spotkanie z prokuratorem ,sędzią i uczenie rozumienia konsekwencji prawnych zachowań społecznie niepożądanych czy spotkanie z lekarzem toksykologiem omawiającym trudy spotkań detoksykacyjnych z młodymi pacjentami po spożyciu środków odurzających to niewątpliwie wzmacnianie wiedzy młodzieży .

Obecnie wyznaczony jest harmonogram realizacji projektu “Edukacja prawna –kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego ”

Działanie	Forma realizacji	terminarz realizacji działania
<p>Rozpowszechnienie podręcznika do edukacji prawnej dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dla dyrektorów i nauczycieli szkół</p> <ul style="list-style-type: none"> Dyrektorzy wszystkich szkół ponadgimnazjalnych powiatu czarnkowsko trzcianeckiego Dyrektorzy szkół gimnazjalnych i podstawowych uczestniczący w konferencji i zainteresowani podręcznikami 	<p>Przekazanie przez Sąd Rejonowy w Trzciance zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez uczestników konferencji podręczników otrzymanych z Ministerstwa Sprawiedliwości</p>	<p>Grudzień 2016 –wykonano</p>
<p>Spotkania edukacyjne z młodzieżą i wykłady w tematyce zgłoszonej przez pedagogów lub do wyboru z następującej oferty</p> <ul style="list-style-type: none"> “Ignorantia juris nocet ”- niezajomość prawa szkodzi ,jak być świadomym swoich praw i 	<p>Forma dostosowana do wiedzy i potrzeb uczniów –dominować będzie wykład z elementami dyskusji Wykłady na terenie szkół może prowadzić sędzia ,asystent sędziego ,prokurator, mecenas ,kurator ,policjant</p>	<p>II semestr nauki</p>

<p>obowiązków i jak bronić się przed zagrożeniami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojęcia związane z postępowaniem sądowym – oskarżony ,świadek ,prokurator ,sędzia ,adwokat ,radca prawny • Odpowiedzialność za czyny karalne osób poniżej 18 lat • Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich i środki wychowawcze stosowane przez Sąd Opiekunczy –demoralizacja i czyn karalny • Jak zgodnie z prawem korzystać z Internetu • Jak świadomie bronić się przed zagrożeniami ,gdzie otrzymać pomoc prawną ,pomoc prawa w decernacie Sądu Rejonowego w Trzciance • Mediacja jako alternatywna forma rozwiązywania konfliktu • Postępowanie cywilne –prawo w praktyce WYROK W IMIENIU RZECZYPOSLPOLITEJ • Postępowanie karne 	<p>Zajęcia mogą mieć formę warsztatów</p>	
<p>Spotkania z Radami Pedagogicznymi w tematyce zgłoszonej przez RP obejmującej obszary :</p> <ul style="list-style-type: none"> -jak prowadzić lekcje z edukacji prawnej -wybrane zagadnienia prawne będące w zainteresowaniu pedagogów 	<p>Forma wykładu ,prelekcji ,dyskusji</p>	
<p>Wizyta uczniów w siedzibie Sądu Rejonowego w Trzciance</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznanie siedziby sądu -wizyta w Sali rozpraw ,miejscu zatrzymań osób aresztowanych 	<p>Wizyta poszerzona o wykład asystenta sędziego ,kuratora w zakresie ogólnych informacji w zakresie instancyjności</p>	<p>Koordynatorem wizyt uczniów w Sądzie –dr. Małgorzata Ratajczak Kurator Ewa Adamczak</p>
<p>Udział w rozprawie –młodzież szkolna uczestniczy jako publiczność w rozprawach karnych dobranych pod kątem potrzeb edukacyjnych np. przestępstwa narkotykowe, przemoc w szkole</p>	<p>Uczestnictwo bierne uczniów wraz z opiekunem</p>	<p>Koordinator Prezes Sądu – po zgłoszeniach ze szkół ustalona zostanie po konsultacjach z sędziami możliwość udziału</p>

Udział w rozprawie wraz z dyskusją i odpowiedziami przez sędziów na pytania po rozprawach	Uczestnictwo bierna ,po rozprawie dyskusja	
Udział w Sądzie Rejonowym w symulacyjnej rozprawie sądowej przygotowanej przez uczniów pod kierunkiem nauczycieli z udziałem sędziów ,prokuratorów ,adwokatów ,radców prawnych, kuratorów sądowych jako ekspertów	Czynny udział uczniów ,dyskusja	II etap realizacji projektu po wykładach
Udział w II edycji projektu " WYBIERAM MĄDRZE" – PROJEKT REALIZUJE WSKS WE WSPÓŁPRACY Z SADEM OKREGOWYM W POZNANIU ,STAROSTWEM POWIATOWYM ,KPP CZARNKÓW -podczas spotkania na Sali kina Światowid w maju lub czerwcu 2017 młodzież zaangażowana w projekt edukacji prawnej prezentuje kazusy w formie teatralnej – scenki nagrane i odtworzone lub zagrane - a omówienia kazusu dokona sędzia ,prokurator ,mecenas ,kurator ,policjant Najlepiej przygotowane kazusy muszą być nagrodzone	Chętne szkoły po udziale w spotkaniach w Sądzie ,wykładach na terenie ich szkół przygotowują kazusy przy pomocy prawników i przygotowują inscenizację ,która zostanie zaprezentowana (można wykorzystać talenty grupy Pat) Regulamin projektu przygotowuje KPP Czarnków i II ZKSS	
Konkurs z zakresu znajomości prawa Konkurs ten można opracować jako wspólne przedsięwzięcie chętnych instytucji szczebla powiatowego (PPP, Inspektor Sanitarny ,Ochrona praw konsumenckich .....),KW Policji ,KPP Czarnków		Koordynator działania dyrektor Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego

WNIOSKI:

W zakresie podjętej przez Prezesa Sądu Apelacyjnego inicjatywy informuje ,ż e

- ***Decentralizacja działań jest konieczna z uwagi na różne oczekiwania środowisk szkolnych a także możliwości angażowania sędziów mniejszych Sądów***
- ***Przyjmuję postulat prowadzenia edukacji prawnej przez Sąd Rejonowy w Trzciance***
- ***Systematyczność działań rozumiana jako stała współpraca ze szkołami może przynieść wymierne efekty edukacyjne***

Program konferencji

Edukacja prawna młodzieży –kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego

10.00-12.30 Starostwo Powiatowe Czarnków

10.00 -10.05 Wprowadzenie : Maciej Adamczak –Prezes Sądu Rejonowego w Trzciance

10.05- 10.10 Głos Gospodarza :Starosta Powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego Tadeusz Teterus

Wystąpienia Prelegentów ,zaproszonych Gości

10.10 -10.20.”Diagnoza wiedzy prawnej z punktu wykładowcy akademickiego “dr. Małgorzata Ratajczak -asystent sędziego ,Wyższa Szkoła Gospodarki Bydgoszcz

10.20 -10.40. “Edukacja prawna i mediacje rówieśnicze szansą na przyjazna szkole ” –mecenas Jolanta Kucharzak –Przewodnicząca Zespołu ds. Edukacji Prawnej WIRP Poznań

10.40 -10.50 “Edukacja prawna z pozycji sędziego – prezentacja publikacji SSO Bartłomiej Przymusiński –Stowarzyszenie Sędziów “Justicia “

10.50-11.00 “Mediacje w pigułce-10 minut o normach ADR “mediator Mateusz Gierczak

11.00 -11.10”Oferta Ministerstwa Sprawiedliwości w obszarze edukacji prawnej młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej “– prezentacja programu ,e-book kurator Izabela Koga

11.10 -11.30 “Prezentacja projektu Obserwatorium Zagrożeń Dzieci i Młodzieży Województwa Wielkopolskiego – kom .Michał Królikowski Komenda Wojewódzka Policji Pozna

podsumowanie ,wolne głosy ,ankieta ewaluacyjna

11.40 -12.00 Przerwa kawowa

Dobre praktyki w obszarze edukacji prawnej w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim

- 12.00 -12.10 Projekt gminy Czarnków wójt gminy Monika Piotrowska ,kurator Agnieszka Klepianowska
- 12.10 -12.20 Edukacja prawna i profilaktyka PAT Lubasz dyrektor Renata Małecka
- 12.20- 12 30 Projekt edukacyjny Komendy Powiatowej Policji Czarnków Justyna Przybył

ZBIORCZA INFORMACJA Z PODJĘTYCH DZIAŁAŃ SĄDU REJONOWEGO W TRZCIANCE Z ZAKRESU REALIZACJI PROJEKTU ‘EDUKACJA PRAWNA ‘W ROKU SZKOLNYM 2016/2017

DATA I MIEJSCE CZYNNOSCI	RODZAJ DZIAŁANIA	LICZBA UCZESTNIKÓW
7.12.2016 Starostwo Powiatowe Czarnków	Konferencja ‘Edukacja prawna młodzieży – kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego ‘ –vide załączony program	80 osób Władze samorządowe szczebla powiatowego ,miejskiego ,gminnego ,przedstawiciele Sądu ,Prokuratury ,Wielkopolskiej Izby Radców Prawnych ,WSKS ,Policji Dyrektorzy ,pedagodzy wszystkich szkół powiatu czarnkowsko – trzcianeckiego
7.12.2017 do 23.01.2017 Wszystkie szkoły powiatu czarnkowsko- trzcianeckiego uczestniczące w konferencji	Rozpowszechnienie podręczników –‘Przychodzi uczeń do prawnika –dla młodzieży gimnazjalnej i ponagimnazjalnej’ otrzymanej z Ministerstwa Sprawiedliwości Podręczniki non profit	Rozpowszechniono zgodnie z zamówieniem 305 podręczników Pozostałe będą rozdysponowane podczas lekcji prawa na terenie sądu Rejonowego
3.04.2017 Starostwo Powiatowe	Narada w zakresie : -ustalenia chętnych dyrektorów szkół do realizacji projektu edukacyjnego	
11.04.2017 Liceum Ogólnokształcące Czarnków	Wykład SSR T.Rotko –Wołoszczuk ‘Ignotaria juris nocet’ Dyskusja moderowana	90 osób (uczniowie klas I i II)
24.04.2017 Liceum Ogólnokształcące Czarnków	Podpisanie porozumienia między Prezesem Sądu Rejonowego i Dyrektorem o współpracy w zakresie realizacji projektu	2
24.04.2017	Podpisanie porozumienia między Prezesem Sądu Rejonowego i Dyrektorami :	3

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Czarnków	Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych i Centrum Edukacji Zawodowej Czarnków w zakresie realizacji projektu edukacji prawnej	
24.04.2017 Liceum Ogólnokształcące Czarnków	Wykład Kurator Ewa Pawlikowska- Adamczak "Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich" i środki wychowawcze stosowane przez Sąd –demoralizacja i czyn karalny	70 osób (uczniowie klas I i II)
25.04.2017 Sąd Rejonowy w Trzciance	Spotkanie młodzieży z sędzią na <u>Sali sądowej</u> SSR T.Rotko –Wołoszczuk -wykład : Pojęcia związane z postępowaniem sądowym :oskarżony ,świadek ,sędzia ,prokurator ,,advokat ,radca prawny Spotkanie z młodzieżą na <u>Sali</u> <u>konferencyjnej</u> z kuratorem sądowym ,mediatorem ,policjantką -Mediacja jako alternatywna metoda rozwiązywania konfliktu -Jak świadomie bronić się przed zagrożeniem –gdzie otrzymać pomoc prawną – pomoc prawna w decernacie Sądu Rejonowego w Trzciance	31 uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie ,2 opiekunów Dwa zespoły klasowe –kl. I Technikum Ekonomiczne i kl.I Logistyczne Uczniowie otrzymali pakiet edukacyjny –podręcznik "Przychodzi uczeń do prawnika " ,ulotki n/t bezpłatnej pomocy prawnej ,n/t mediacji w postępowaniu karnym ,cywilnym ,rodzinnym